

1.2.2018.

Program razvoja poduzetničkih zona u Šibensko-kninskoj županiji

**Izrađivač: Javna ustanova Razvojna
agencija Šibensko-kninske županije**

Uvod

Cilj ovog dokumenta je provesti analizu stanja poduzetničkih zona na administrativnom području Šibensko-kninske županije te na osnovu iste utvrditi planove nositelja za njihovim daljnjem razvojem i poslovanjem.

Imajući na umu da su poduzetništvo i gospodarstvo glavni pokretači razvoja i generatori novih radnih mjesta a poduzetničke zone te koje uvelike doprinose navedenom, Šibensko-kninska županija je unutar svojih strateških dokumenata¹ definirala mjere putem kojih se u što većoj mjeri nastoje potaknuti ulaganja (izgradnja i opremanje) u poduzetničke zone; kojima se stavljaju u funkciju zemljišta i objekti u državnom vlasništvu; te kojima se općenito želi djelovati na stvaranje boljih institucionalnih uvjeta i povoljnije klime za razvoj malog gospodarstva i poduzetništva te privlačenje izravnih stranih i domaćih ulaganja.

Sukladno Zakonu o unaprijeđenu poduzetničke infrastrukture², ovaj dokument daje pregled stanja 59 poduzetničkih zona upisanih u prostorne planove Šibensko-kninske županije prema različitim Zakonom propisanim i drugim kriterijima: veličini površine zona, tipu aktivnosti zona, intenzitetu aktivacije raspoloživih površina ali i stanju po pitanju strukture vlasništva, ukupnoj površini predviđenoj davanju na raspolaganje poduzetnicima; iznosu ulaganja u zone, broju poduzeća i zaposlenih u poduzećima sl.

Na osnovu prikupljenih podataka od strane lokalnih samouprava, dokument zatim kategorizira zone te definira aktivnosti poduzetne od strane nositelja zona za daljnjim razvojem.

Dokument je izradila Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije koristeći metodologiju istraživanja primarnih i sekundarnih podataka, odnosno metode anketiranja jedinica lokalnih samouprava i upravitelja poduzetničkih zona. Sve aktivnosti provedene u vezi s poduzetničkim zonama, od kojih je nekolicina uvrštena u ovaj Program, podliježu prethodnom uvidu i usklađivanju s važećom prostorno planskom dokumentacijom. Izrađivač studije i Šibensko-kninska županija ne snose odgovornost za aktivnosti provedene na području zona koje nisu predviđene važećom prostorno-planskom dokumentacijom.

¹ Županija je u Razvojnoj strategiji Šibensko-kninske županije donesenoj 2011.g. a koja je još uvijek na snazi, . u okviru Prioriteta C1P3 Privlačenje domaćih i stranih investitora , te kroz Mjere: C1P3M1 - Izgradnja i opremanje gospodarskih zona i stavljanje u funkciju poduzetništva zemljišta i objekte u državnom vlasništvu i C1P3M3 - Stvaranje uvjeta i povoljnije klime za izravna strana i domaća ulaganja - definirala razvoj poduzetničkih zona na svom području.

² NN 93/13, 41/14

I. Definicija poduzetničkih zona sukladno Zakonu o unapređenju poduzetničke infrastrukture

Zakon o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, 41/14) čl.2, stavci 2 i 3 definiraju pojam i cilj unaprijeđena poduzetničke infrastrukture u Republici Hrvatskoj.

Poduzetničke zone su sukladno Zakonu definirane kao infrastrukturno opremljena područja određena prostornim planovima, namijenjena obavljanju određenih vrsta poduzetničkih, odnosno gospodarskih aktivnosti. Njihova osnova karakteristika je zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora od strane poduzetnika kojima se poslovanjem unutar poduzetničke zone omogućuje racionalizacija poslovanja i korištenje raspoloživih resursa poduzetničke zone zajedno s ostalim korisnicima poduzetničke zone.

Unaprjeđenjem poduzetničke infrastrukture i poslovnog okruženja želi se planiranjem i pravodobnom izgradnjom poduzetničke infrastrukture potaknuti gospodarski rast, omogućiti ravnomjerni regionalni razvoj Republike Hrvatske, brži rast poduzetništva te povećati investicije i zaposlenosti.

Poduzetničke zone se prema Zakonu definiraju prema **tri osnovna kriterija**:

1. veličini ukupne površine poduzetničke zone;
2. tipu aktivnosti unutar poduzetničke zone;
3. intenzitetu aktivacije raspoložive površine poduzetničke zone

Veličina u ha	Tip aktivnosti	Intenzitet aktivacije prema površini popunjenoj poduzetnicima
Mikro - do 10	Proizvodno-prerađivačke	U inicijalnoj aktivaciji 0%
Male - od 10 do 50	Logističko -distribucijske	Srednje aktivne < 33%
Srednje - od 50-100	Uslužno mješovite	Potpuno aktivne 33% < 66%
Velike - od 100		

Poduzetničke zone prema **veličini** ukupne površine se dijele na:

- mikro zone - veličine ukupne površine do 10 ha,
- male zone - veličine ukupne površine od 10 do 50 ha,
- srednje zone - veličine ukupne površine od 50 do 100 ha,
- velike zone - veličine ukupne površine veće od 100 ha.

Poduzetničke zone prema **tipu aktivnosti** koje se obavljaju unutar zone dijele se na:

- **Proizvodno-prerađivačke zone** - u kojima pretežiti broj korisnika zone obavlja proizvodno-prerađivačke poduzetničke aktivnosti, odnosno u kojima pretežiti dio raspoložive površine zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju proizvodno-prerađivačku poduzetničku aktivnost,
- **Logističko - distribucijske zone** - u kojima pretežiti broj korisnika zone obavlja logističko-distribucijske aktivnosti (distributivni centri, veletrgovina, skladištenje i transport, logističko servisni centri i dr.), odnosno u kojima pretežiti dio raspoložive površine zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju logističko-distribucijske aktivnosti,

- **Uslužno mješovite zone** - u kojima pretežiti broj korisnika zone obavlja uslužne aktivnosti, servisne aktivnosti, aktivnosti poslovne podrške i druge poduzetničke aktivnosti, odnosno u kojima pretežiti dio raspoložive površine zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju uslužne aktivnosti, servisne aktivnosti, aktivnosti poslovne podrške i druge poduzetničke aktivnosti“ (čl.8 Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture NN 93/13, 114/13, 41/14).

Poduzetničke zone prema **intenzitetu aktivacije raspoložive površine** kategoriziraju se kao:

- **Neaktivne poduzetničke zone** u kojima stupanj aktivacije (popunjenost aktivnim poduzetnicima) raspoložive površine zone iznosi 0% (0 ha aktivirane površine poduzetničke zone), nakon isteka prve godine od osnivanja poduzetničke zone
- **Zone u inicijalnoj aktivaciji** u kojima stupanj aktivacije zone iznosi < 33% raspoložive površine zone
- **Srednje aktivne zone** u kojima stupanj aktivacije zone iznosi od 33% < 66% raspoložive površine zone
- **Potpuno aktivne zone** u kojima stupanj aktivacije zone iznosi ≥ 66% raspoložive površine zone

II. Stanje poduzetničkih zona u Šibensko-kninskoj županiji

II.1. Kategorizacija zona prema veličini ukupne površine

Prostornim planovima u Šibensko-kninskoj županiji definirano je 60 poduzetničkih zona od kojih 34 spadaju u mikro zone, 22 u male zone, 3 u srednje te jedna u velike zone.

MIKRO ZONE – veličine ukupne površine do 10 ha (34)	MALE ZONE – veličine ukupne površine od 10 do 50 ha (22)	SREDNJE ZONE - veličine ukupne površine od 50 do 100 ha (3)	VELIKE ZONE (1)
Knin, Istočno od dizel depoa Knin, Preparandija -AKTIVNA Knin, Burum Knin, Polača Knin, Stara straža Knin,Kamenito Brdo Knin, Bulina strana Knin, ex Ciglana Knin, ex BIS i Mlin Knin,ex vojarna u Strmici Knin, Golubić-Vuković Knin, Šimića Vrelo Vodice, Pišće-LEĆ Biskupija, poslovna zona Vrbnik Biskupija, Orlić Biskupija, proizvodna zona Vrbnik Biskupija, proizvodna zona Biskupija Biskupija, ugostiteljsko turistička zona Ramlajne, Vrbnik Biskupija, ugostiteljsko turistička zona Biskupija Biskupija, poslovno komunalna zona Ramlajne-Vrbnik Civljane, Brzica Civljane, Lukovac Murter-Kornati, Hripe Promina, Sunkovci 1 Rogoznica, Oglavci Ružić, Mirlović polje Ružić, Čavoglave Tribunj, Mrzanci Unešić, Cera Unešić, Mirlović Zagora 1 Unešić, Nevest Unešić, Koprno Unešić, Mirlović Zagora Podumci Bilice, Lućeva punta	Drniš, Drniš-AKTIVNA Drniš, Radonić-AKTIVNA Knin, Bare Knin, Vedro polje Knin, Očestvovo Skradin, Kosa-AKTIVNA Šibenik, Podi Ražine-AKTIVNA Vodice, Kuljače Bilice, Bilice Bilice, Bilice istok Biskupija, Uzdolje Biskupija, Zvjerninac Ervenik, Pađene Kijevo, Grab Pirovac, Torine Promina, Oklaj-AKTIVNA Rogoznica, Kruščica Ružić, Ružić Ružić, Klajke Tisno, Dubrava Unešić, Mirlović Zagora 2 Unešić, Unešić	Vodice, Mličevac Vodice, Čista Kijevo, Suhopolje	Šibenik, Podi Šibenik-AKTIVNA

II.2. Kategorizacija zona prema tipu aktivnosti unutar poduzetničke zone

Od ukupno 60 zona koliko ih je definiranih prostornim planovima, u Šibensko-kninskoj županiji prema tipu aktivnosti postoji ukupno 25 proizvodno-prerađivačkih zona, 2 logističko distribucijske zone te 14 uslužno mješovitih zona.

Tablica: Poduzetničke zone prema tipu aktivnosti

PROIZVODNO – PRERAĐIVAČKE ZONE (25)	LOGISTIČKO – DISTRIBUCIJSKE ZONE (2)	USLUŽNO MJEŠOVITE ZONE (14)
Drniš, Drniš-AKTIVNA Drniš, Radonić-AKTIVNA Knin, Bare Knin, Preparandija-AKTIVNA Skradin , Kosa-AKTIVNA Šibeni, Podi Šibenik-AKTIVNA Šibenik, Podi Ražine-AKTIVNA Biskupija, Uzdolje Biskupija, Vrbnik Biskupija, Biskupija Civljane, Brzica Civljane, Lukovac Ervenik, Pađene Kijevo, Suhopolje Kijevo, Grab Promina, Oklaj-AKTIVNA Rogoznica, Oglavci Tisno, Dubrava Tribunj, Mrzanci Unešić, Cera Unešić, Mirlović Zagora 1 Unešić, Mirlović Zagora 2 Unešić, Nevest Unešić, Unešić	Bilice, Bilice Biskupija, poslovno komunalna zona Ramlajne	Knin, Preparandija Vodice, Mličevac Biskupija, Vrbnik Biskupija, Orlić Biskupija, ugostiteljsko turistička zona Ramlajne, Vrbnik Biskupija, ugostiteljsko turistička zona Biskupija Biskupija, Zvjerninac Kijevo, Suhopolje Pirovac, Torine Rogoznica, Kruščica Tisno, Dubrava Unešić, Koprno Unešić, Mirlović Zagora Podumci Bilice, Lućeva Punta, turistička zona

II.3. Kategorizacija zona prema intenzitetu aktivacije raspoložive površine poduzetničke zone³

Od 60 poduzetničkih zona planiranih prostornim planovima u Šibensko-kninskoj županiji, njih 7 je aktivnih a 53 su neaktivne poduzetničke zone. Svih sedam aktivnih zona nalazi se u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Od 7 navedenih zona, 2 zone na području Grada Drniša (Zona Drniš i Zona Radonić) su u fazi srednje aktivacije, a 5 zona (Zone Preparandija, Kosa, Podi Šibenik, Podi Ražine i Oklaj) su u fazi inicijalne aktivacije.

Tablica: Intenzitet aktivacije raspoložive površine PZ⁴

Intenzitet aktivacije PZ ⁵	Poduzetnička zona	God. osnivanja	Površina (u ha)	Aktivirana površina (u ha)	Broj poduzet.	Stupanj aktivacije raspoložive površine (u %)
c) Srednje aktivne zone (od 33 i <66%)	Poslovna zona Drniš (Drniš)	2000	34,71	19,1098	21	57,39
	Poslovna zona Radonić (Drniš)	2005	19,77	7,5228	2	40,42
b) Zone u inicijalnoj aktivaciji (<33%)	Preparandija (Knin)	2004	9.6	2,4625	6	32,40
	Zona mješovite namjene „Kosa“ Ičevo (Skradin)	2005	32	5,538	1	2,26
	Industrijska zona Podi Šibenik (Šibenik)	1999	549	36,9758	27	9,34
	Zona Podi Ražine (Šibenik)	2004	44	1,3432	4	4,16
	Zona mješovite namjene Oklaj (Promina)	2014	19,9	1,9000	1	9,61

Zona Podi Šibenik se prema Intenzitetu aktivacije prema površini popunjenoj poduzetnicima, kategorizira u zone u inicijalnoj aktivaciji. Naime, unatoč tome što je proglašena najperspektivnijom i najvećom zonom u RH, Zona Podi se zbog omjera broja poduzetnika koji se nalaze na velikom prostoru od ukupno 549 ha, te zbog poduzetnika koji su zauzeli zemljišta ali još uvijek nisu započeli s aktivnim poslovanjem, svrstava u zone u inicijalnoj aktivaciji. Slična situacija je i u Zoni Podi Ražine gdje trenutno postoji velik broj upisanih korisnika zemljišta zone ali koji još uvijek nisu započeli s aktivnom poslovanjem. Zona Preparandija bi se, ukoliko se nastavi pozitivan trend, u skoro vrijeme mogla svrstati u kategoriju srednje aktivnih zona.

³ Formula za izračun stupanja aktivacije raspoložive površine PZ

$$\text{Stupanj aktivacije raspoložive površine PZ (u \%)} = \frac{\text{površina koju zauzimaju aktivni poduzetnici (ha)} \times 100}{\text{raspoloživa površina zone (ha) (površina prema prost.planu-površina infrastrukture)}}$$

⁴ Izvor: Anketa Javne ustanove Razvojna agencija Šibensko-kninske županije provedena na jedinicama lokalnih samouprava ŠkŽ

⁵ a) Neaktivna (0%); b) Zone u inicijalnoj aktivaciji (<33%); c) Srednje aktivne zone (od 33 i <66%); d) Potpuno aktivne zone ≥66%

III. Kategorizacija poduzetničkih zona prema ostalim kriterijima

III.1. Struktura vlasništva

Struktura vlasništva ukupne površina zemljišta zona

Prema podacima prikupljenim sekundarnim istraživanjem od jedinica lokalne samouprave u Šibensko-kninskoj županiji, 60 poduzetničkih zona navedenih u prostornim planovima obuhvaća ukupno 1.434,95 ha, od čega je 419,73 ha ili 29,25% u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (JLS-ova) a 701,16 ha ili 48,86% u vlasništvu Republike Hrvatske (RH). Od 419,73 ha zemljišta u vlasništvu JLS-ova 149,32 ha (10,51%) se odnosi na vlastito zemljište jedinica lokalne samouprave, a 268,22ha (18,88%) je stečeno od RH, od čega većina, čak 244,76 ha pripada PZ Podi.⁶

Tablica: Struktura vlasništva zemljišta svih zona određenih prostornim planovima u ŠKŽ

UKUPNO zemljište zona ŠKŽ u ha	1.420,95h	
Vlasništvo JLS-ovi	419,73 ha	29,54%
• Vlastito	149,32 ha	10,51%
• Stečeno od RH	268,22ha	18,88%
Vlasništvo RH	701,16 ha	49,34%

Zone u vlasništvu JLS-ova

Od 60 poduzetničkih zona definiranih prostornim planovima, 10 poduzetničkih zona je u djelomičnom vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Ukupna površina definirana prostornim planovima u 10 navedenih zona je 810,26 ha, a jedinice lokalne samouprave imaju u vlasništvu 378,735 ha, odnosno 46,74 % zemljišta definiranog prostornim planovima. U tablicama niže prikazan je detaljni pregled poduzetničkih zona definiranih prostornim planovima u Šibensko-kninskoj županiji, njihove pripadajuće veličine zemljišta, struktura vlasništva.

Tablica: Poduzetničke zone definirane prostornim planovima i struktura vlasništva

R.br	JLS	Naziv poduzetničke zone	Vel. PZ predviđene na Prostornim plan. (ha)	Zemlj. od JLS (ha)	Stečeno zemljište			Uk. površ. zemlj. u vlasništvu JLS (ha)	Zemljište koje nije stečeno	
					Zemlj. od RH (ha) i način stjecanja ⁷	Kupnja od priv. vlasnika (ha)	Ostali načini stjecanja zem. (ha)		Zemlj. u vlasništvu RH	Zemlj. u vlasništvu privat. osoba
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			9+10+11					5+6+7+8		
1.	Drniš	Drniš	34,71	3,4	3,6 a	0	0	7,00	0,57	7,65
2.	Drniš	Radonić	19,77	0	19,77 a	0	0	19,77	0	0
3.	Knin	Bare	22	0	0	0	0	0	0	22
4.	Knin	Istočno od Dizel depoa	3,1	0	0	0	0	0	0	3,1

⁶ Grad Drniš je dobio 23,37ha zemljišta od RH temeljem ugovora o darovanju (PZ Drniš 3,6 ha i PZ Radonić 19,77ha). Grad Knin je za PZ Preparandiju dobio 0,086ha zemljišta od RH temeljem ugovora o darovanju. Grad Šibenik je za PZ PODI dobio od RH zemljište veličine 244,76ha temeljem Izdvajanja zemljišta iz šumskogospodarskog područja uz naknadu prema obračunu Hrvatskih šuma (u skladu s odredbama Zakona o šumama).

⁷ Zemljište od RH (ha) i način stjecanja: a) Ugovor o darovanju; b) Izdvajanje zemljišta iz šumskogospodarskog područja uz naknadu prema obračunu Hrvatskih šuma (u skladu s odredbama Zakona o šumama)

5.	Knin	Preparandija	9,6	2,3	0,086 a	0	0	2,386	0	7,214
6.	Knin	Vedro polje	19	0	0	0	0	0	0	19
7.	Knin	Burum	2,1	0	0	0	0	0	2,1	0
8.	Knin	Polaća	9,3	0	0	0	0	0	9,3	0
9.	Knin	Očestovo	42,5	11,4	0	0	0	11,4	31,1	0
10.	Knin	Stara straža	1	0	0	0	0	0	1	0
11.	Knin	Kamenito brdo	2	0	0	0	0	0	1,0757	0,9243
12.	Knin	Bulina strana	0,4	0	0	0	0	0	0	0,4
13.	Knin	ex Ciglana	7,5	0	0	0	0	0	6	1,5
14.	Knin	ex BIS i Mlin	6	0	0	0	0	0	0	6
15.	Knin	ex vojarna u Strmici	2	0	0	0	0	0	0	2
16.	Knin	Golubić-Vukovići	0,3	0	0	0	0	0	0,3	0
17.	Knin	Šimića vrelo	1,3	0	0	0	0	0	0	1,3
18.	Skradin	Kosa-lćevo	32	21,1	0	0	0	21,1	5,9	5,0
19.	Šibenik	Podi Šibenik	549	0	244,76 b	0	0	244,76	281,69	14,97
20.	Šibenik	Podi Ražine	44	44	0	0	0	44	0	0
21.	Vodice	Mličevac	55,90	0	0	0	0	0	0	55,90
22.	Vodice	Čista	64,00	64,00	0	0	0	64,00	0	86,86
23.	Vodice	Kuljače	30,96	0	0	0	0	0	0	30,96
24.	Vodice	Pišće – LEĆ	1,6	0	0	1,6	0	1,6	0	0
25.	Bilice	Bilice	32	0	0	0	0	0	0	32
26.	Bilice	Bilice-Istok	16,9	0	0	0	0	0	0	16,9
27.	Biskupija	Vrbnik	6,0	0	0	0	0	0	6,0	0
28.	Biskupija	Orlić	2,83	0	0	0	0	0	2,83	0
29.	Biskupija	Uzdolje	10,6	0	0	0	0	0	0	10,6
30.	Biskupija	Vrbnik	9,1	0	0	0	0	0	9,1	0
31.	Biskupija	Biskupija	2,35	0	0	0	0	0	2,35	0
32.	Biskupija	Ramljane, Vrbnik	6,16	0	0	0	0	0	6,16	0
33.	Biskupija	Biskupija	5,3	0	0	0	0	0	5,3	0
34.	Biskupija	Ramljane	9,17	0	0	0	0	0	9,17	0
35.	Biskupija	Zvjerinac	12	0	0	0	0	0	12	0
36.	Civljane	Brzica	5	0	0	0	0	0	0	5
37.	Civljane	Lukovac	5	0	0	0	0	0	5	0
38.	Ervenik	Pađene	29,2	0	0	0	0	0	20,44	8,76
39.	Kijevo	Suhopolje	70	0	0	0	0	0	70	0
40.	Kijevo	Grab	35,5	0	0	0	0	0	35,5	0
41.	Murter-Kornati	Hripe	4,1	3	0	0,6	0	3,6	0	0,5
42.	Pirovac	Torine	13,6	0	0	0	0	0	13,4	0,2
43.	Promina	Oklaj	19,9	0,116	0	0	0	0,116	15,68	4,09
44.	Promina	Suknovci 1	9,6	0	0	0	0	0	9,6	0
45.	Rogoznica	Kruščica	14,33	0	0	0	0	0	5,87	8,46
46.	Rogoznica	Oglavci	7,4	0	0	0	0	0	0	7,4
47.	Ružić	Ružić	14	0	0	0	0	0	14	0
48.	Općina Ružić	Kljake	14,51	0	0	0	0	0	14,51	0
49.	Ružić	Mirlović Polje	2,71	0	0	0	0	0	2,71	0
50.	Ružić	Čavoglave	4,51	0	0	0	0	0	4,51	0
51.	Tisno	Dubrava	39	0	0	0	0	0	38	1
52.	Tribunj	Mrzanci	0,15	0	0	0	0	0	0	0,15
53.	Unešić	Cera	5,40	0	0	0	0	0	5,40	0
54.	Unešić	Mirlović Zagora - 1	2,17	0	0	0	0	0	2,17	0
55.	Unešić	Mirlović Zagora 2	24,92	0	0	0	0	0	24,92	0
56.	Unešić	Nevest	2,27	0	0	0	0	0	2,27	0
57.	Unešić	Unešić	17,46	0	0	0	0	0	17,46	0
58.	Unešić	Koprno	3,72	0	0	0	0	0	3,72	0
59.	Unešić	Mirlović Zagora-Podumci	4,05	0	0	0	0	0	4,05	0
60.	Bilice	Lučeva Punta	14	0	0	0	0	0	0	14
UKUPNO			1434,95	149,32	268,22	2,20	0	419,73	701,16	373,84

Ukupno raspoloživo zemljište za korištenje poduzetnicima

Sukladno podacima navedenim u tablici niže, a koji se odnose na stanje zabilježeno 31.12.2016.g., ukupno raspoloživo zemljište u 10 navedenih zona namijenjeno prodaji poduzetnicima iznosi 227,146 ha odnosno 28,03% ukupnog zemljišta definiranog prostornim planovima. Od tog iznosa, poduzetnicima je prodano 102,228 ha ili 12,62 % zemljišta. Treba naglasiti da je od 10 PZ u vlasništvu JLS-ova, aktivnih 7 zona (Drniš, Radonić, Preparandija, Kosa, Podi, Ražine, Oklaj) a neaktivnih 3 zone (Očestovo, Čista, Hripe).

Tablica: Ukupno raspoloživo zemljište u zonama stanje na dan 31.12.2016.

R.br	JLS	Naziv poduzetničke zone	Uk. površina PZ po Prost.planu (ha)	Zemljište u vlasništvu JLS (ha)	Zemljište prodano poduzetnicima (ha)	Infrastruktura (ha)	Zemljište raspoloživo za prodaju (ha)
1.	Grad Drniš	Drniš	34,71	7,00	/	1,41	5,59
2.	Grad Drniš	Radonić	19,77	19,77	7,52	1,16	11,09
3.	Knin	Preparandija	9,6	2,386	0	2	0,386
4.	Knin	Očestovo	42,5	11,4	0	0	11,4
5.	Grad Skradin	Kosa- Ićevo	32	21,1	3,5	7,5	10,1
6.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	549	244,76	62,18	153,21	102,48
7.	Grad Šibenik	Podi Ražine	44,28	5.203	27.128	11.957	0
8.	Vodice	Čista	64,00	64,00	0	0	64
9.	Općina Murter-Kornati	Hripe	4,1	3	0	0	4,1
10.	Općina Promina	Oklaj	19,9	0,116	1,9	0,1191	18
UKUPNO			810,26	378,735	102,228	177,237	227,146

III.2. Iznos sredstava uloženi u izgradnju i opremanje poduzetničkih zona

Ulaganje u izgradnju i opremanje poduzetničkih zona odnosi se na rashode za izradu prostorno-planske dokumentacije, projektne dokumentacije, izgradnju prometne, energetske, komunalne i komunikacijske infrastrukture i druge slične rashode, čime se stvaraju preduvjeti za obavljanje poduzetničkih aktivnosti unutar zona.

Iznosi i struktura ulaganja u poduzetničke zone

U izgradnju i opremanje poduzetničkih zona na području Šibensko-kninske županije u periodu od 2004.g. do 31.12.2016.g. uloženo je ukupno 56.204.347 kn. Navedeno ulaganje odnosi se na 11 PZ od ukupno 59 zona definiranih prostorno-planskom dokumentacijom.

Od ukupno uloženi 56.204.347 kn u poduzetničke zone, 12.618.190 kn odnosi se na ulaganja od strane jedinica lokalne samouprave, što je 22,45% ukupnog ulaganja. Županija je doprinijela razvoju PZ u županiji s 500.000 kn (0,89%), a RH je uložila 32.995.993 kn u razvoj zona u županiji, odnosno 58,71%. Ostali izvori financiranja iznose 10.090.154 kn (17,95%).

Najveća ulaganja odnose se na poduzetničku zonu PODI Šibenik na području Grada Šibenika, u koju je uloženo ukupno 32.000.000 kn, odnosno 56,94 % ukupnih ulaganja. Slijedi zatim Zona Preparandija na području Grada Knina u koju je uloženo 6.997.758 kn (12,45%); Zona mješovite namjene „Kosa“ Ićevo

na području Grada Skradina u koju je uloženo 6.475.117 kn (11,52%), te zone Drniš i Radonić, na području Grada Drniša u koje je uloženo 4.511.461 kn ili 8,01% ukupnih ulaganja u zone.

U tablici niže prikazani su podaci o ulaganjima u poduzetničke zone na području županije, te izvori financiranja od 2004. g do 31.12.2016. a prema podacima prikupljenima anketiranjem jedinica lokalne samouprave u ŠKŽ.

Tablica: Izvori i iznosi financijskih sredstava uloženi u poduzetničke zone od 2004. do 31.12.2016.g.⁸

R.br	Jedinica lokalne samouprave (JLS)	Naziv poduzetničke zone	Ukupna ulaganja u PZ (kn)	Izvori financiranja ulaganja u PZ			
				JLS (kn)	Županija (kn)	RH (kn)	Drugi izvori (kn)
1	2	3	4 (5+6+7+8)	5	6	7	8
1.	Grad Drniš	Drniš	1.234.419	719.419	0	515.000	0
2.	Grad Drniš	Radonić	3.277.042	866.888	0	2.320.000	90.154
3.	Grad Knin	Preparandija	6.997.758	3.637.758	0	3.360.000	0
4.	Grad Skradin	Kosa- Ićevo	6.475.117	1.618.775	0	4.856.332	0
5.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	32.000.000	5.000.000	500.000	16.500.000	10.000.000
6.	Grad Šibenik	Podi Ražine	5.000.000	0	0	5.000.000	0
7.	Općina Promina	Oklaj	444.661	0	0	444.661	0
8.	Općina Pirovac	Torine	81.250	81.250	0	0	0
9.	Općina Rogoznica	Kruščica	257.500	257.500	0	0	0
10.	Općina Tisno	Dubrava	400.000	400.000	0	0	0
11.	Općina Unešić	Koprno	36.600	36.600	0	0	0
UKUPNO			56.204.347	12.618.190	500.000	32.995.993	10.090.154

Izvor: Jedinice lokalne samouprave u ŠKŽ

Stavke ulaganja

Gradovi i općine su najvećim dijelom financirali projektnu dokumentaciju i urbanističke planove, a zatim i izgradnju komunalne infrastrukture i prometnicu. U tablici niže dan je detaljan pregled stavki ulaganja po svakom JLS-u u zone čiji su većinski vlasnici.

Tablica: Stavke ulaganja gradova i općina u zone

DRNIŠ	Projektna dokumentacija, energetska, prometna i komunalna infrastruktura
KNIN	Kupnja nekretnina u zoni (ex Mladost), ograda, sanacija vodoopskrbne mreže i prometne infrastrukture I faza, projektna dokumentacija ,uređenje prometnice i javne rasvjete
SKRADIN	Izgradnja kompletne komunalne infrastrukture u zoni (kanalizacijski sustav odvodnje oborinske i otpadne vode, izgradnja biološkog pročišćivača otpadnih voda, izgradnja vodoopskrbne mreže, izgradnja prometnice i rasvjete)
ŠIBENIK	Prostorna planska dokumentacija, projektna dokumentacija, izgradnja prometnice s infrastrukturom
PIROVAC	Izrada Urbanističkog plana uređenja PZ Torine
PROMINA, PZ Oklaj	Projektni zadatak, idejno rješenje, izrada Urbanističkog plana uređenja (UPU), uređenje terena, nadzor nad radovima, snimak stvarnog stanja
ROGOZNICA, PZ Kruščica	Urbanistički plan uređenja PZ Kruščica; Idejni projekt infrastrukture PZ Kruščica
TISNO, GZ Dubrava	Izrada UPU a, izmjene i dopune UPU-a; Geodetski elaborati
UNEŠIĆ	Izrada urbanističkog plana za poduzetničku zonu Koprno

⁸ Vlada RH je s Programom razvoja poduzetničkih zona započela 2004.g.

U tablici niže prikazana su financijska sredstva uložena u 11 Od 60 PZ predviđenih prostornim planovima, s tim da je prvih 7 zona navedenih u tablici aktivno, a posljednjih 4 neaktivno (Torine, Krušćica, Dubrava i Koprno).

Pregled ulaganja u zone u vremenskom periodu od 2004. do 2016.g.

Analizom podataka ulaganja po tri četverogodišnja vremenska perioda (2004-2007, 2008-2012, 2013-2016) zaključeno je sljedeće:

- U periodu od 2004-2007.g. ulaganja su bila najveća, te su iznosila ukupno 17.073,912kn. U tom periodu najviše je uloženo u Zonu PODI, te zatim u Zonu Preparandija u Kninu.
- U periodu od 2008-2012.g. iznosi ulaganja su niži nego u prethodnom i narednom četverogodišnjem razdoblju te iznose kumulativno 13.083,039 kuna. U ovom razdoblju najviše je uloženo u Zonu PODI Šibenik.
- U periodu od 2013 do 2016.g. kumulativno je u zone uloženo 16.918,320 kn, a ulaganja su i u ovom period bila najveća u zonu PODI u koju je uloženo 9.200,000 kn.

Iz priloženog se da zaključiti da su ulaganja u zone tijekom 13 posljednjih godina i to od 2004.g. sa zaključno 2016.g. iznosila kumulativno oko 52 milijuna kuna a što je prosjek od oko 4 milijuna kuna godišnje i to za 7 aktivnih i 4 neaktivne zone. Glavni ulagači su gradovi i općine vlasnici zona, te sukladno Programu razvoja poduzetničkih zone koje je donijela Vlada Republike Hrvatske - Republika Hrvatska.

Što se tiče samih zona, po visini ulaganja u promatranom periodu prednjači Zona Podi od 32 mil kn (57,73% ukupnih ulaganja u aktivne PZ ŠKŽ); u Preparandiju je uloženo oko 7 mil kn (12,62%), u Kosu oko 6,5 mil kn (11,68%), 5 mil kn je uloženo u Podi Ražine (9,02%). U Zonu Radonić uloženo je 3,2 mil kn (5,9%), u Zonu Drniš 1,2 mil kn (2,23%), te u Zonu Oklaj 0,4 mil kn (0,8%).

U tablici niže je detaljno prikazano ulaganje u poduzetničke zone i izvori financiranja po rangi godina od 2004. do 2016.g. u četverogodišnjim vremenskim razdobljima.

Tablica: Ulaganje u PZ i izvori financiranja – po rangi godina

R.br	JLS	Naziv PZ	Ulaganja u PZ 2004-2007				Ulaganja u PZ 2008-2012				Ulaganja u PZ 2013-2016				
			JLS	Županija	RH	Drugi izvori	JLS	Županija	RH	Drugi izvori	JLS	Županija	RH	Drugi izvori	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1.	Grad Drniš	Drniš	585.783	0	400.000	0	133.636	0	115.000	0	0	0	0	0	
2.	Grad Drniš	Radonić	0	0	1.400.000	90.154	866.888	0	920.000	0	0-	0	0	0	
3.	Grad Knin	Preparandija	1.427.534	0	3.360.000	0	1.484.861	0	0	0	725.363	0	0	0	
4.	Grad Skradin	Kosa	0	0	0	0	0	0	0	0	1.618.775	0	4.856.332	0	
5.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	500.000	50.000	4.000.000	10.000.000	0	250.000	8.000.000	0	4.500.000	200.000	4.500.000	0	
6.	Grad Šibenik	Podi Ražine		0	5.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.	Općina Pirovac	Torine	0	0	0	0	0	0	0	0	81.250	0	0	0	
8.	Općina Promina	Oklaj	0	0	410.595	0	0	0	34.066	0	0	0	0	0	
9.	Općina Rogoznica	Kruščica	0	0	0	0	257.500	0	0	0	0	0	0	0	
10.	Općina Tisno	Dubrava	0	0	0	0	0	0	0	0	400.000	0	0	0	
11.	Općina Unešić	Koprno	0	0	0	0	0	0	0	0	36.600	0	0	0	
UKUPNO			2.513.317	50.000	14.570.595	10.090.154	2.742.885	250.000	9.069.066	0	7.361.988	200.000	9.356.332	0	
			17,073,912					13,083,039					16,918,320		

III.3. Aktivne zone prema broju poslovnih subjekata i zaposlenih osoba

Od ukupno 60 poduzetničkih zona definiranih prostornim planovima u Šibensko-kninskoj županiji prema podacima zaprimljenih krajem 2016.g. aktivno je 7 poduzetničkih zona koje su bilo jednim dijelom bilo u cijelosti, u vlasništvu JLS-ova. Aktivna zona je definirana kao zona u kojoj posluje barem 1 poduzetnik, s minimalno 1 zaposlenikom.

Zone prema broju poslovnih subjekata

Krajem 2016.g u 7 aktivnih poduzetničkih zona u Šibensko-kninskoj županiji poslovalo je ukupno 62 poslovna subjekta (62,63% svih poslovnih subjekata u aktivnim PZ ŠKŽ), koji su zapošljavali 1.549 djelatnika. Osim aktivnih poduzetnika, u aktivnim poduzetničkim zonama ŠKŽ krajem 2016.g bilo je i 37 neaktivnih poduzetnika (37,37%). Najviše poduzetnika djeluje u Zoni PODI Šibenik (27), slijedi zatim Zona Drniš (21), Zona Preparandija (6) Zona Podi Ražine (4), Zona Radonić (2), te Zona Kosa i Zona Oklaj koje imaju svaka po 1 poslovni subjekt.

Zone prema broju zaposlenika u poslovnim subjektima

Po broju zaposlenika u poslovnim subjektima u aktivnim zonama, prvo mjesto zauzima Zona Podi Šibenik, u kojoj je ukupno zaposleno 1.005 djelatnika krajem 2016.g (64,88% ukupno zaposlenih u aktivnim zonama), čime definitivno brani status najperspektivnije zone u RH. U Zoni Drniš zaposleno je 252 djelatnika (16,27%), Zoni Radonić 113 djelatnika (7,3%), Preparandiji 76 djelatnika (4,9%), te Podi Ražine i Oklaj imaju po 50 zaposlenika, odnosno 3,23% ukupno zaposlenih u aktivnim poduzetničkim zonama Šibensko-kninske županije.

Zone prema broju zaposlenih u proizvodno-prerađivačkim djelatnostima

Ako razmatramo broj zaposlenih u poslovnim subjektima koji se bave proizvodno-prerađivačkim djelatnostima u aktivnim poslovnim zonama ŠKŽ, 1.278 zaposlenika je zaposleno kod poduzetnika koji se bave proizvodnjom, odnosno 82,50% ukupno zaposlenih kod poslovnih subjekata u aktivnim PZ ŠKŽ.

U tablici 6 prikazane su aktivne poduzetničke zone, s brojem neaktivnih i aktivnih poduzetnika u zoni, brojem zaposlenika, te dosadašnjim ulaganjem u zonu.

Tablica: Aktivne poduzetničke zone - stanje na dan 31.12.2016.

JLS	Naziv poduzetničke zone	Godina osnivanja	Br. neaktivnih poslovnih subjekata	Broj aktivnih poslovnih subjekata	Broj zaposlenih	Ulaganje (u kn)	Ulaganje po zaposleniku u PZ (u kn)
2	3	4	5	6	7	8	9 (8/7)
Grad Drniš	Drniš	2000.	1	21	252	1.234.419	4.898
Grad Drniš	Radonić	2005.	0	2	113	3.277.042	29.000
Grad Knin	Preparandija	2004.	3	6	76	6.997.758	92.076
Grad Skradin	Kosa	2005.	3	1	3	6.475.117	2.158.372
Grad Šibenik	Podi Šibenik	1999.	25	27	1.005	32.000.000	31.841
Grad Šibenik	Podi Ražine	2004.	4	4	50	5.000.000	100.000
Općina Promina	Oklaj	2014.	1	1	50	444.661	8.893
UKUPNO			37	62	1.549	55.428.997	35.783

Prosjek ulaganja u zone prema broju zaposlenika

U navedenih 7 aktivnih poduzetničkih zona, ukupno je uloženo do kraja 2016.g. 55.428.997 kn. Ako razmatramo ulaganja po broju zaposlenika u poduzetničkoj zoni, prosječno ulaganje u svim aktivnim zonama po zaposleniku je 35.783 kn. Najveće ulaganje po broju zaposlenika ima zona Kosa u iznosu 2.158.372 kn, te je u toj zoni za sada zaposleno svega 3 zaposlenika u 1 aktivnom poslovnom subjektu. Slijedi zatim Zona Podi Ražine s prosječnim

ulaganjem po zaposleniku od 100.000 kn, a zapošljava 50 djelatnika. Približno isto ulaganje po zaposleniku ima i Zona Preparandija (92.076 kn po zaposleniku) u kojoj je zaposleno 76 djelatnika. Zona Podi Šibenik i Radonić imaju približna ulaganja od cca 30.000 kn po zaposleniku, s tim da je u Zoni Podi Šibenik zaposleno 1.005, a u Zoni Radonić 113 zaposlenika.

U tablici niže naveden je popis aktivnih poduzetnika u svim aktivnim poduzetničkim zonama u ŠKŽ, opis djelatnosti kojima se bave, veličina parcele koju zauzimaju, te broj zaposlenika u svakom pojedinom poslovnom subjektu.

Tablica: Aktivni poduzetnici i vrste djelatnosti u aktivnim PZ- stanje na dan 31.12.2016.

R.br	JLS	Naziv poduzetničke zone	Naziv tvrtke poduzetnika	Opis djelatnosti	Veličina parcele (m ²)	Broj zaposlenih u poduzetnika
1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	INTER d.o.o.	Trgovina na veliko	3.452	0
2.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	RAN d.o.o.	Građenje	22.201	35
3.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	CE-ZA-R d.o.o.	Reciklaža neop.otpada	9.100	22
4.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	DVA MARKA d.o.o.	Građenje i iskopi	8.782	52
5.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	ZM-VIKOM d.o.o.	Proizv.metalnih konstrukcija	143.651	437
6.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	VIPER d.o.o.	Uljara	8.587	1
7.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	RIVA d.o.o.	Proizv. I servis plovila	11.473	25
8.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	SAK-PAK	Servis za čišćenje	2.500	5
9.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	DUSTOM SAILES-Duško Tomić	Proizv.jedara za jedrilice	2.500	6
10.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	SID d.o.o.	Proizv. I prodaja pap.konfecije	2.500	2
11.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	DUNKIĆ, vl.Mirko Dunkić	Proizvodnja plovila	3.900	6
12.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	PROTEGA GRADNJA	Građenje i iskopi	3.836	2
13.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	DŽAMBO STAKLO d.o.o.	Proizvodnja i montaža staklenih stijenki	14.380	23
14.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	J.U.A.FRISCHEIS d.o.o.	Veleprodaja drva	12.549	12
15.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	CONTROLMATIK d.o.o.	Ur.za dezinf.i dezins.vode, ddd	3.564	23
16.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	BADIS d.o.o.	Proizvodnja folija za š.potrošnju	9.614	6
17.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	MIAB d.o.o.	Proizv.vodov.instalacija i odvod.,mjerni instrumenti i montaža	34.300	57
18.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	STOLARIJA GOJANOVIĆ 1969 d.o.o.	Proizvodnja drvne, pvc i alu stolarije i uređenje interijera	20.000	75
19.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	ERAK d.o.o.	Pržionica kave	2.500	7
20.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	IVANAL d.o.o.	Proizv.dijelova za autom.ind.	18.000	115
21.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	SKELIN-MONT d.o.o.	Proizvodnja drvne, pvc i alu stolarije i uređenje interijera	5.644	65
22.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	AS-EKO d.o.o.	Ddd,zbrinjavanje napuštenih pasa	6.044	9
23.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	SLATKE STVARI d.o.o.	Proizvod.čok.mrvica	8.100	12
24.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	EKO NATURA d.o.o.	Zbrinjavanje med.otpada	3.890	5
25.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	DM& INOX, vl.Dario Šupe	Proizv. I montaža met.konstrukcija i inox konstr. u gradnji	3.617	15

26.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	SIBENAL, vl. Dario Huljev	Proizv. alu stolarije i metalnih konstrukcija i montaža	2.574	7
27.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	BIOULJA d.o.o.	Zbrinjavanje otpadnih ulja	2.500	12
28.	Grad Šibenik	Podi Ražine	FAKS	bravarija	2.212	12
29.	Grad Šibenik	Podi Ražine	RAN	bravarija	4.611	11
30.	Grad Šibenik	Podi Ražine	NAPRIJED	uređenje interijera	2.623	5
31.	Grad Šibenik	Podi Ražine	MATKOL	pekarstvo	3.986	12
32.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Drnišplast d.d.	Proizvodnja PE cijevi za vodovod, kanalizaciju i plinifikaciju	30.466	37
33.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	TO Brakus	Stovarište građ. materijala	4.654	4
34.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	PTO Puljić	Pekara	4.580	12
35.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Aluflexpack – novi d.o.o.	Proizvodnja ambalaže za prehrambenu industriju	41.046	67
36.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Stolarski obrt KONSA	Proizvodnja drvene stolarije	1.698	4
37.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Probona d.o.o	Proizvodnja tekstilne konfekcije	5.867	10
38.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Mikrosiverit za dom d.o.o.	Skladište trgovačke robe	17.261	1
39.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Drnišcommerce d.o.o	Autotransportna i trgovačka djelatnost	3.330	38
40.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Klesarstvo Solomon	Klesarska radionica	3.117	2
41.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Rad d.o.o.	Distibucija vode	3.033	26
42.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Gradska čistoća Drniš d.o.o	Skupljanje i odvoz komunalnog otpada	3.033	24
43.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Med i Lab d.o.o.	Veletrgovina farmaceutskim proizvodima	7.482	7
44.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Lića d.o.o	Distribucija ukapljenog plina	2.401	7
45.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Autoserviš Šarić	Automehaničarska radionica	191	2
46.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Euroherc d.d.	Osiguranje automobila	300	1
47.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Eurodrniš d.o.o.	Tehnički pregled vozila	2.616	2
48.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Obrt Marin	Prijevoz, iskopi i stovarište ogrijevnog drveta	3.308	3
49.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Solarna energija d.o.o.	Skladište trgovačke robe	51.801	1
50.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Zanatska radionica VBR 82	Vodoinstalaterski obrt	1.560	2
51.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Obrt Zele	Autoprijevoz i iskopi	1.600	1
52.	Grad Drniš	Poslovna zona Drniš	Autobusni prijevoznik Dražen Čupić	Autobusni prijevoz	1.754	1
53.	Grad Drniš	Poslovna zona Radonić	Beton Lučko RBG Radonić d.o.o	Proizvodnja betonske galanterije	56.727	13
54.	Grad Drniš	Poslovna zona Radonić	Jolly JBS d.o.o.	Skupljanje i prerada sekundarnih sirovina	18.501	100
55.	Grad Knin	Preparandija	Karl Dietz d.o.o.	Proizvodnja	7.814	58
56.	Grad Knin	Preparandija	Obrt za proizv. proizv. od drva „Deni-Prom“	Proizvodnja	5.379	1
57.	Grad Knin	Preparandija	Drvopromet d.o.o. (2 KORISNIKA	Pilenje (trgovina)	5.276	1 (8)
58.	Grad Knin	Preparandija	Stolarija Lapčić	Proizvodnja	2.497	6
59.	Grad Knin	Preparandija	Obrtničko uslužna zadruga Radnik	Proizvodnja	2.267	1

60.	Grad Knin	Preparandija	Mirad d.o.o.	Prizvodnja	1.392	1
61.	Skradin	KOSA	Auto Maxi	Autolimarija	5.538	3
62.	Općina Promina	Oklaj – zona mješovite namjene	METAL-SINT OKLAJ d.d.	Metaloprerađivačka	19.000	50

III.4. Zone prema kriteriju infrastrukturne opremljenosti

Sukladno Zakonu o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/2013, 41/2014) Poduzetnička infrastruktura treba biti opremljena: **energetskom infrastrukturom** (struja, javna rasvjeta, plin, plinska pod-stanica, priključci na javnu mrežu i/ili izgrađena trafostanica i drugi energetski priključci);

komunalnom infrastrukturom (opskrba vodom, vodovodne i oborinske instalacije, kanalizacija i odvodnja - fekalna, oborinska, tehnološka, priključci na javnu mrežu); **prometnom infrastrukturom** (pristupne ceste, ceste unutar poduzetničke zone, odnosno poduzetničke potporne institucije, parkirališta, utovarne rampe i dr.) te **komunikacijskom infrastrukturom** (telefonska i internetska, radio, TV mreža i dr.).

Treba naglasiti da je od 10 PZ u vlasništvu JLS-ova, aktivnih 7 zona (Drniš, Radonić, Preparandija, Kosa, Podi, Ražine, Oklaj) a neaktivnih 3 zone (Oćestovo, Čista, Hripe). Sukladno tome je i različito ulaganje u infrastrukturu u navedenim zonama. Infrastrukturno ulaganje obuhvaća ukupno 177,237 ha (21,87%).

Energetska infrastruktura

Što se tiče energetske infrastrukture, sve aktivne zone imaju električnu struju. Javna rasvjeta dostupna je u svim zonama ali samo djelomično u zonama Drniš i Radonić u Drnišu. Osim zone Podi Ražine, niti jedna nema priključak za plin, te niti jedna od 7 ne posjeduje Plinsku podstanicu. Osim zone Radonić, sve druge imaju priključak na javnu mrežu te sve imaju barem djelomično izrađenu trafostanicu.

Tablica 8: Infrastrukturna opremljenost PZ: energetska infrastruktura

R.br	JLS	Naziv poduzetničke zone	Struja (da/ne)	Javna rasvjeta (da/ne)	Plin (da/ne)	Plinska podstanica (da/ne)	Priključci na javnu mrežu (da/ne)	Izrađena trafostanica (da/ne)
1.	Grad Drniš	Drniš	da	da djelomično	ne	ne	ne	da djelomično
2.	Grad Drniš	Radonić	da	da djelomično	ne	ne	ne	da djelomično
3.	Knin	Preparandija	da	da	ne	ne	da	da
4.	Grad Skradin	Kosa	da	da	ne	ne	da	da
5.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	da	da	ne	ne	da	da
6.	Grad Šibenik	Podi Ražine	da	da	da	ne	da	da
7.	Općina Promina	Oklaj	da	da			da	da

Komunalna infrastruktura

Po pitanju komunalne infrastrukture, sve zone imaju opskrbu vodom, sve imaju barem djelomično rješenje vodovodne i oborinske instalacije, te sve osim 2 zone na području Grada Drniša imaju riješene sustave kanalizacije i odvodnje.

Tablica: Infrastrukturna opremljenost PZ: komunalna infrastruktura

R.br	JLS	Naziv poduzetničke zone	Opskrba vodom (da/ne)	Vodovodne i oborinske instalacije (da/ne)	kanalizacija i odvodnja (da/ne)			
					Fekalna	Oborinska	Tehnološka	Priključni na javnu mrežu
1.	Grad Drniš	Drniš	da	da djelomično	ne	djelomično	ne	ne
2.	Grad Drniš	Radonić	da	da djelomično	ne	djelomično	ne	ne
3.	Knin	Preparandija	da	da	da	da	ne	da
4.	Grad Skradin	Kosa	da	da	da	da	da	da
5.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	da	da	da	da	da	da
6.	Grad Šibenik	Podi Ražine	da	da	da	da	da	da
7.	Općina Promina	Oklaj	da					

Prometna i komunikacijska infrastruktura

Što se tiče prometne i komunikacijske infrastrukture, sve zone imaju pristupne ceste te sve imaju barem djelomično riješeno pitanje prometne povezanosti unutar zona. Osim Zone Podi Ražine i Zone Kosa u Skradinu druge zone nemaju riješeno pitanje parkirališta. Niti jedna osim Zone Preparandija u Kninu, nema utovarnu rampu. Sve zone imaju priključak za telefon i Internet.

Tablica: Infrastrukturna opremljenost PZ: prometna i komunikacijska infrastruktura

R.br	JLS	Naziv poduzetničke zone	Pristupne ceste (da/ne)	Ceste unutar PZ (da/ne)	Parkirališta (da/ne)	Utovarne rampe (da/ne)	Telefon i internet (da/ne)
1.	Grad Drniš	Drniš	da	djelomično	ne	ne	da
2.	Grad Drniš	Radonić	da	djelomično	ne	ne	da
3.	Knin	Preparandija	da	da	ne	da (u dvorištu poduzetnika)	da
4.	Grad Skradin	Kosa	da	da	da	-	da
5.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	da	da	ne	ne	da
6.	Grad Šibenik	Podi Ražine	da	da	da	ne	da
7.	Općina Promina	Oklaj	da	da, dio u izgrađenom dijelu	ne	ne	da

IV. Pregled zona prema ostalom skupu kriterija

U tablici niže navedene sve kumulativno sve poduzetničke zone u Šibensko-kninskoj županiji razvrstane po sljedećim kriterijima: veličina; postojanje plana uređenja; postojanje odluke o osnivanju; postojanje studije opravdanosti; aktivnost; cijena zemljišta; upravitelj zone. S obzirom da su u prethodnom tekstu predstavljene zone po najvažnijim kriterijima, ovo poglavlje dati će pregled zona po kriterijima postojanja plana uređenja; postojanja odluke o osnivanju; postojanja studije opravdanosti; cijena zemljišta; i jedinici koja upravitelja zonom.

Upravljanje zonama

Jedinice lokalne samouprave u Šibensko-kninskoj županiji upravljaju s ukupno 6 zona.

Nije definirano tko upravlja zonom Oklaj. Naime, s obzirom da je Zona u djelomičnom vlasništvu Općine Promina, upravitelj je isti. Poslovnom komunalnom zonom Ramlajne upravlja komunalno poduzeće u vlasništvu JLS; s 8 zona upravlja Republika Hrvatska a sa 6 privatni poslovni subjekti. Sve poznate informacije koje su prikupljene sekundarnim, istraživanjem Javne ustanove Razvojna agencija Šibensko-kninske županije navedene su u tablici niže.

Tablice: Zone u ŠKŽ kojima upravljaju jedinice lokalne samouprave

Aktivne zone kojima upravljaju JLS su:
Poslovna zona Drniš- Grad Drniš
Poslovna zona Radonić- Grad Drniš
Preparandija – Grad Knin
Zona mješovite namjene Kosa, Ičevo- Grad Skradin
Industrijska zona PODI Šibenik- Grad Šibenik
Podi Ražine- Grad Šibenik

Osnivačka i druge dokumentacija obvezne za poslovanje zona

Od srpnja 2013. g osnivači poduzetničkih zona su prema odredbama članka 6. Zakona o unaprijeđenu poduzetničke infrastrukture, obavezni donijeti odluke o osnivanju.

Također, već postojeće/važeće odluke o osnivanju potrebno je uskladiti s odredbama Zakona na način da se u njih uvrste informacije o ukupnoj površini poduzetničke zone te o raspoloživoj površini poduzetničke zone a koja obuhvaća zemljišne parcele namijenjene poduzetnicima za obavljanje poduzetničke aktivnosti.

Od ukupno 59 poduzetničkih zona definiranih prostornim planovima na području Šibensko-kninske županije za 36 poduzetničkih zona još uvijek nisu donesene Odluke o osnivanju. Ukupno 23 zone ima Odluke o osnivanju ali je samo njih nekolicina usklađenih s odredbama 6 gore navedenog zakona.

Naime, jedino su Odluke o osnivanju za 6 poduzetničkih zona i to Poslovnu zonu Drniš, Poslovnu zonu Radonić, Zonu mješovite namjene „Kosa“- Ičevo, Industrijsku zonu PODI Šibenik, PZ Pađene-Ervenik, PZ Torine-Pirovac - **usklađene** s odredbama Zakona o unaprijeđenju poduzetničke infrastrukture.

Studije opravdanosti

Studije opravdanosti izgradnje poduzetničke zone posjeduje 6 zona: Poslovna zona Drniš, Poslovna zona Radonić, Industrijska zona PODI Šibenik, Poslovno komunalna zona Ramlajne-Biskupija, PZ Brzica i PZ Lukovac-Civljane.

Prostorni planovi nižeg reda

Prostorne planove nižeg reda donijelo je 14 poduzetničkih zona u Šibensko-kninskoj županiji. Naime, trinaest (13) poduzetničkih zona izradilo je Urbanistički plan uređenja (Radonić, Kosa, Podi, Mličevac, Čista, Kuljače, Pađene, Suhopolje, Torine, Kruščica, Dubrava-Tisno, Mrzanci, Koprno) a jedna (1) zona ima Detaljan plan uređenja (Vedro polje –Knin).

Cijena zemljišta

Prema podacima prikupljenim od upravitelja poduzetničkih zona, cijene zemljišta su različite te se kreću se od 1kune po m² u Skradinu, preko 5 kuna u Kijevu, 22 kune u Drnišu, 30-45 kuna u Općini Tribunj i Općini Unešić pa do 150 kuna u zoni Podi Ražine.

Tablica : Poduzetničke zone predviđene prostornim planovima prema kumulativnim kriterijima (veličina; postojanje plana uređenja; postojanje odluke o osnivanju; postojanje studije opravdanosti; aktivnost; cijena zemljišta; upravitelj zone)

JLS	Naziv poduzetničke zone predviđene Prostornim planom	Veličina PZ predviđena Prostornim planom (ha)	Postojanje plana nižeg reda i koji: a)Urbanistički plan uređenja b)Detaljan plan uređenja	Odluka JLS o osnivanju PZ (da/ne)	PZ: a) aktivna (barem 1 poduzetnik posluje u zoni) b) neaktivna	Tip aktivnosti u PZ: a)Proizv.-prerađ. b)Log.-distrib. c)Usluž.-mješov.	Cijena zemlj. (kn)	Tko upravlj. zonom
2	3	4	5	6	9	10	11	12
Drniš	Poslovna zona Drniš	34,71	/	da	a) aktivna	a)	22,80	Grad Drniš
Drniš	Poslovna zona Radonić	19,77	a) UPU	da	a) aktivna	a)	22,00	Grad Drniš
Knin	Bare	22	/	da	a) aktivna	a)		Privatnici
Knin	Istočno od Dizel depoa	3.1	/	ne	b)			
Knin	Preparandija	9.6	/	da	a) aktivna	a), c)		Grad Knin
Knin	Vedro polje	19	b) DPU	ne	b)			
Knin	Burum	2.1	/	ne	b)			
Knin	Polača	9.3	/	ne	b)			
Knin	Očestovo	42,5	/	da	b)			Grad Knin
Knin	Stara straža	1	/	ne	b)			
Knin	Kamenito brdo	2	/	ne	b)			
Knin	Bulina strana	0,4	/	ne	b)			
Knin	ex Ciglana	7,5	/	ne	b)			
Knin	ex BIS i Mlin	6	/	ne	b)			
Knin	ex vojarna u Strmici	2	/	ne	b)			
Knin	Golubić-Vukovići	0,3	/	ne	b)			
Knin	Šimića vrelo	1,3	/	ne	b)			
Skradin	Zona mješovite namjene „Kosa“ lčevo	32	a) UPU	da	a) aktivna	a)	1kn	Grad Skradin
Šibenik	Industrijska zona Podi Šibenik	549	a) UPU	Da	a) aktivna	a)	37,5	Grad Šibenik
Šibenik	Podi Ražine	44	/	ne	a) aktivna	a)	150	Podi Ražine
Vodice	Mličevac	55,90	a) UPU	ne	a) aktivna	c)	/	Privatnici
Vodice	Čista	64,00	a)	da	b)	/	/	Grad Vodice

			UPU					
Vodice	Kuljače	30,96	a) UPU	ne	b)	/	/	/
Vodice	Pišće - LEĆ	1,6	/	ne	b)	/	/	Komun.poduz. Leć
Bilice	Zona Bilice	32,0	/	ne	a) aktivna	b)		Privatnici
Bilice	Zona Bilice- istok	16,9	/	ne	b)			Privatnici
Biskupija	Poslovna zona Vrbnik	6	/	ne	a) aktivna	c)	/	Privatnici
Biskupija	Poslovna zona Orlić	2,83	/	ne	b)	c)	/	/
Biskupija	Proizvodna zona Uzdolje	10,6	/	ne	a) aktivna	a)	/	Privatnici
Biskupija	Proizvodna zona Vrbnik	9,1	/	ne	b)	a)	/	/
Biskupija	Proizvodna zona Biskupija	2,35	/	ne	b)	a)	/	/
Biskupija	Ugostiteljsko turistička zona Ramlajne, Vrbnik	6,16	/	ne	b)	c)	/	/
Biskupija	Ugostiteljsko turistička zona Biskupija	5,3	/	ne	b)	c)	/	/
Biskupija	Poslovno komunalna zona Ramlajne	9,17	/	ne	a) aktivna	b)	/	Komun. poduz. Knin
Biskupija	Zona društvene i javne namjene Zvjerinac	12	/	ne	b)	c)	/	/
Civljane	BRZICA	5	/	DA	a) aktivna	a)		Privatnici
Civljane	LUKOVAC	5	/	DA	a) aktivna	a)		RH
Ervenik	PAĐENE	29,2	a) UPU	DA	b)	a) Proizvodno - prerađivačka		/
Kijevo	Suhopolje	70	a) UPU	da	b)	a) i c)	5	/
Kijevo	Grab	35,5	/	da	b)	a)	5	/
Murter- Kornati	Poslovna zona „Hripe“	4,1	/	Ne	b)	/	/	Općina Murter- Kornati
Pirovac	PZ Torine	13,6	a) UPU	DA	b)	c)	-	-
Promina	Oklaj – zona mješovite namjene	19,9	/	DA	a) aktivna	a)		nije određeno
Promina	Gospodarska zona 1 Suknovci 1	9,6	/		b)			
Rogoznica	Poslovna zona KRUŠĆICA	14,33	a) UPU	DA	b)	uslužna, trgovačka, komunalno servisna	---	
Rogoznica	Proizvodna zona OGLAVCI	7,4	/	NE	b)	proizvodna-pretežito zanatska	---	---

Općina Ružić	Proizvodno poslovna zona Ružić	14	/	ne				
Ružić	Proizvodno poslovna zona Kljake	14,51	/	ne				
Ružić	Prizvodno poslovna zona Mirlović Polje	2,71	/	ne				
Općina Ružić	Proizvodno poslovna zona Čavoglave	4,51	/	ne				
Tisno	Gospodarska zona Dubrava	39	a) UPU	NE	b)	a)Proizv.-prerađ. c)Usluž.-mješov.		
Tribunj	Zona proizvodno-poslovne namjene Mrzanci	0,15	a) UPU	Ne	a) aktivna	a)	nepoznata	Privatnici
Unešić	Cera	5,40	/	Da	a) aktivna	proizvodna	30,00 do 45,00	RH
Unešić	Mirlović Zagora - 1	2,17	/	Da	b)	proizvodna	30,00 do 45,00	RH
Općina Unešić	Mirlović Zagora - 2	24,92	/	Da	a) aktivna	Proizvodna/poslovna	30,00 do 45,00	RH
Općina Unešić	Nevest	2,27	/	Da	b)	proizvodna	30,00 do 45,00	RH
Općina Unešić	Unešić	17,22	/	Da	b)	Proizvodna/poslovna	30,00 do 45,00	RH
Općina Unešić	Koprno	3,72	a) UPU	Da	b)	Ugostiteljsko turistička	30,00 do 45,00	RH
Općina Unešić	Mirlović Zagora – Podumci	4,05	/	Da	b)	Ugostiteljsko turistička	30,00 do 45,00	RH
Bilice	Lučeva Punta	14	/	ne	b)	Ugostiteljsko turistička		Privatnici

V. Plan ulaganja za razdoblje do 2020.g

Prema podacima koje je Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije prikupila putem sekundarnog istraživanja od jedinica lokalne samouprave, za većinu aktivnih i 11 neaktivnih poduzetničkih zona planirana su daljnja ulaganja u njihov razvoj.

Ispod tablice je opisno navedeno za što se svaka pojedina jedinica lokalne samouprave odlučila da će planirana ulaganja utrošiti. Kada razmatramo neaktivne zone, razvidno je da većina njih planira uložiti sredstva u dokumentaciju i gradnju infrastrukture, čime stvaraju preduvjete za aktivaciju zone za poduzetnike.

Tablica: Plan ulaganja u PZ i izvori financiranja do 2020.g

R.br	JLS	Naziv poduzetničke zone	PZ aktivna (barem 1 poduzetnik posluje u zoni) / neaktivna	Planirano ulaganje do 2020.g (u kn)	Izvori financiranja planiranog ulaganja do 2020.g
1.	Grad Drniš	Drniš	aktivna	6.470.550,00	Grad Drniš, fondovi EU, nacionalni fondovi
2.	Grad Drniš	Radonić	aktivna	11.757.176,00	Grad Drniš, fondovi EU, nacionalni fondovi
3.	Grad Šibenik	Podi Šibenik	aktivna	7.634.381,16	EU fondovi
4.	Općina Pirovac	Torine	neaktivna	26.000.000,00	2.600.000,00 JLS 2.600.000,00 RH i 20.800.000,00 EU
5.	Općina Kijevo	Suhopolje	neaktivna	10.000.000,00	EU fondovi
6.	Općina Kijevo	Grab	neaktivna	5.000.000,00	EU fondovi
7.	Općina Promina	Oklaj	aktivna	300.000	Proračun Općine, sredstva EU
8.	Općina Tisno	Dubrava	neaktivna	?	?
9.	Općina Unešić	Cera	aktivna	54.000,00	Proračun Općine, Ministarstvo i fondovi EU
10.	Općina Unešić	Mirlović Zagora 1	neaktivna	80.000,00	Proračun Općine, Ministarstvo i fondovi EU
11.	Općina Unešić	Mirlović Zagora 2	aktivna	250.000,00	Proračun Općine, Ministarstvo i fondovi EU
12.	Općina Unešić	Nevest	neaktivna	70.000,00	Proračun Općine, Ministarstvo i fondovi EU
13.	Općina Unešić	Unešić	neaktivna	170.000,00	Proračun Općine, Ministarstvo i fondovi EU
14.	Općina Unešić	Koprno	neaktivna	75.000,00	Proračun Općine, Ministarstvo i fondovi EU
15.	Općina Unešić	M. Zagora - Podumci	neaktivna	150.000,00	Proračun Općine, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondovi EU
16.	Grad Knin	Preparandija	aktivna	36.000.000,00	EU fondovi
17.	Grad Knin	Preparandija	aktivna	27.000.000,00	EU fondovi
18.	Grad Drniš	Drniš	aktivna	9.157.698,25	EU fondovi, Grad Drniš
19.	Grad Šibenik	Podi	aktivna	7.634.381,26	EU fondovi, Grad Šibenik
20.	Općina Biskupija	Ramljane Vrbnik	neaktivna	?	EU fondovi, privatni investitori, Općina Biskupija
21.	Općina Biskupija	Uzdolje	neaktivna	?	EU fondovi, Općina Biskupija

Tablica: Opis planiranih ulaganja JLS-ova do 2020.g

Opis planiranih ulaganja JLS-ova do 2020.g :	
DRNIŠ	<p>Izrada geodetskih podloga, Izrada investicijsko-tehničke dokumentacije infrastrukturnih priključaka i raspeta infrastrukture unutar zone, Otkup i uređenje zemljišta unutar Zone, Uređenje okoliša, planiranje terena i sl. Izgradnja i uređenje prometnica, prilaza i ostalih komunikacija, Uređenje oborinske odvodnje, Dovođenje vodovodnih instalacija (priključni cjevovodi, hidrantska mreža i dr., Dovođenje električnih instalacija unutar zone (javna rasvjeta, trafostanice idr.), Dovođenje komunikacijske infrastrukture.</p> <p>Realizacijom projekta Grad Drniš proširuje kapacitete poslovne infrastrukture i posljedično povećava broj poduzetnika na tržištu proširenjem dostupne ponude koje omogućavaju poduzetnicima odgovor na rastuće zahtjeve tržišta te dostiže sljedeću razvojnu stepenicu u općoj društvenoj koristi. Projektom se postiže jačanje pozicije regionalne poslovne infrastrukture te čini iskorak u lokalnom razvoju, povećanje kapaciteta vida co-workinga, posljedično i nova zapošljavanja, ostvarujući pri tom specifičan cilj ovog poziva i OPKK 3a2.</p>
ŠIBENIK	<p>izgradnja i opremanje infrastrukture</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja i postavljanje velikog trostranog reklamnog panoa - hortikulturno uređenje svih već izgrađenih javnih zelenih površina uz izgrađene prometnice i uz koridor koji se pplanira tek izgraditi ovim projektom
PIROVAC	Ulaganje se odnosi na infrastrukturno opremanje PZ Torine (energetska, komunalna i prometna infrastruktura).
KIJEVO	Ulaganje u infrastruktura
OKLAJ	Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa (zemljište), infrastruktura
TISNO	<p>Nakon dobivanja pozitivnog rješenja Ministarstva poljoprivrede za izdvajanje zemljišta iz šumskogospodarskog područja uz naknadu slijedi otkup privatnog zemljišta</p> <p>Izrada Studije opravdanosti izgradnje PZ</p>
UNEŠIĆ	Ulaganje u komunalnu, energetska i prometnu infrastrukturu za sve poduzetničke zone Općine Unešić
BISKUPIJA	Ulaganje u rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, razvoj turističke zone T2 Ramljane Vrbnik, sanacija OŠ Zvjerinac – projekt multifunkcionalnog centra
KNIN	Širenje kapaciteta, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, razvoj zone Preparandija

VI. Zaključak

Od 60 poduzetničkih zona planiranih prostornim planovima u Šibensko-kninskoj županiji, njih 7 je aktivnih a 53 su neaktivne. Svih 7 aktivnih zona nalazi se u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Površina svih navedenih zona obuhvaća ukupno 1.434,95 ha, od čega je 419,73 ha ili 29,25% u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (JLS-ova) a 701,16 ha ili 48,86% u vlasništvu Republike Hrvatske (RH). Površina aktivnih zona iznosi cca 710 ha, od čega je svega oko 77 ha aktivirano.

Navedeni podaci ilustriraju nam nizak postotak aktivnih zona u odnosu na ukupan broj zona, te nisku razinu iskorištenosti aktivnih zona od svega 11%. Osim manjka financijskih resursa, te sporog sustava, neriješeni imovinsko-pravni odnosi jedan su od glavnih čimbenika koji direktno su direktno utjecali na navedene pokazatelje.

U izgradnju i opremanje poduzetničkih zona na području Šibensko-kninske županije u periodu od 2004.g. do konca 2016.g. od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave, Republike Hrvatske i EU, uloženo je ukupno 56.204.347 kn, od čega najveći iznos odnosno 32.000.000,00 u PZ Podi koja je većini kriterija i najrazvijenija zona u županiji.

Planovi ulaganja u buduća poslovanja zona s područja županije usmjerena su ka aktiviranju neaktivnih i daljnjem razvoju aktivnih zona, rješavanju imovinsko-pravnih odnosa, pripremu potrebne dokumentacije, razvoju infrastrukture, promociji i svih drugih preduvjeta za uspješno privlačenje poduzetnika.

Za realizaciju navedenih aktivnosti predviđena su sredstva iz nacionalnih i EU fondova, te proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave.